

ละเลยการบำรุงรักษาเสาสัญญาณไฟจราจร เป็นเหตุให้หน่วยงานต้องรับผิดชอบ

บทนำ

วันนี้ผู้เขียนขอเสนอบทความที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงสายทาง เพื่อให้ผู้ใช้สายทางเกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน ซึ่งบางสายทางอาจมีการติดตั้งเสาสัญญาณไฟจราจรร่วมด้วย ซึ่งหากหน่วยงานที่รับผิดชอบหรือผู้รับผิดชอบละเลยต่อหน้าที่หรือบกพร่องในการดูแลรักษา แล้วสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุมาจากการละเลยหรือบกพร่องในการดูแล หน่วยงานที่รับผิดชอบสายทางนั้น อาจมีส่วนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ซึ่งบทความนี้จะนำเสนอเนื้อเรื่องเป็นบทความที่น่าสนใจ สำหรับผู้สนใจสามารถศึกษาได้จากบทความดังที่จะนำเสนอนี้ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ไม่มากก็น้อย

หลักการและเหตุผล

อุบัติเหตุบนท้องถนนเป็นสิ่งที่ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากความประมาทของผู้ขับขี่เอง และอีกสาเหตุหนึ่งมาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้รับผิดชอบละเลยต่อหน้าที่หรือความบกพร่องในการดูแลให้เกิดความปลอดภัยบนท้องถนน ดังนั้น หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดให้มีและบำรุงสายทาง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น ย่อมต้องไม่ละเลยต่อหน้าที่ ซึ่งหากมีอุบัติเหตุ และมีความสูญเสียเกิดขึ้น ไม่ว่าจะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจะมาจากสาเหตุของฝ่ายใด แม้จะได้รับการชดเชยและเยียวยา ย่อมไม่คุ้มค่ากับความสูญเสียที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้บุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเข้ามาศึกษาข้อมูลดังกล่าว

เนื้อเรื่องบทความ

“เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ เวลาประมาณ ๓.๕๐ น. นาย ก. (ผู้ฟ้องคดี) ได้ขับขีรถจักรยานยนต์เพื่อเดินทางกลับที่พัก เมื่อขับถึงบริเวณทางแยก ฝากรอบเลนส์ดวงโคมสัญญาณไฟจราจรสีแดงของเสาสัญญาณไฟจราจร จำนวน ๑ ชิ้น ได้หล่นลงมาถูกศีรษะของนาย ก. ทำให้รถจักรยานยนต์ที่นาย ก. ขับขี่เสียหลักล้มลงได้รับบาดเจ็บสาหัสโดยมีเลือดออกบริเวณใต้ตาขวาทั้งสองข้าง มีเลือดออกจากรูหูขวามีก้อนเลือดบริเวณเหนือและใต้เยื่อหุ้มสมองชั้นนอกของสมองหน้าและขมับซีกซ้าย กะโหลกศีรษะส่วนขมับซ้ายแตก ตับและม้ามฉีกขาด แพทย์ได้ทำการรักษาพยาบาลด้วยการผ่าตัดกะโหลกศีรษะซีกซ้ายนำก้อนเลือดออกและผ่าตัดช่องท้องเพื่อตัดม้ามออก และเนื่องจากสมองจากการมีเลือดออกทำให้การทำงานของสมองข้างล่าง ซึ่งจะเป็นไปตลอดชีวิต อาการสาหัสแย่งเกิดจากการบาดเจ็บของเส้นประสาทตาด้านซ้าย จึงฟ้องสำนักงานการจราจร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และกรุงเทพมหานคร (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ต่อศาลปกครอง ขอให้มีความพิพากษา ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน อันได้แก่ค่ารักษาพยาบาลและค่าขาดโอกาสในอนาคต เนื่องจากนาย ก. ต้องสูญเสียอวัยวะสำคัญของร่างกาย สูญเสียประสาทสัมผัสในการรับรสและได้กลิ่น รวมทั้งความสามารถในการมองเห็นลดลง ต้องกลายเป็นคนทุพพลภาพตลอดชีวิต”

“ประเด็นที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองภายในระยะเวลาการฟ้องตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่”

“ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองอ้างในคำอุทธรณ์ว่า นาย ก. ไม่ได้ยื่นฟ้องคดีภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด นั้น เห็นว่า ระยะเวลาการฟ้องคดีเป็นปัญหาความสงบเรียบร้อยของประชาชน แม้ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ยกขึ้นกล่าวอ้างในศาลปกครองชั้นต้นมาก่อนก็ตาม แต่ก็ไม่ใช่เป็นการต้องห้ามที่จะยกขึ้นกล่าวอ้างในคำอุทธรณ์เพื่อให้ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยได้ ทั้งนี้ ตามข้อ ๙๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓”

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาว่า “กรณีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการดูแลบำรุงรักษาสัญญาณไฟจราจรจนก่อให้เกิดความเสียหายแก่นาย ก. เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ยื่นฟ้องภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกิน ๑๐ ปี นับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี จึงมิใช่ต้องยื่นฟ้องคดีภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีอุทธรณ์แต่อย่างใด”

“เมื่อนาย ก. ประสบอุบัติเหตุในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ และต้องเข้ารับการรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล ญาติของผู้ฟ้องคดีจึงติดต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อขอทราบตัวคู่กรณีรายละเอียดในคดี ซึ่งได้รับแจ้งว่าเหตุเกิดจากฝากรอบเลนส์ดวงโคมสัญญาณไฟจราจรจรจรหล่นใส่ ญาติจึงได้เดินทางไปยังสำนักงานเขตตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย แต่ได้รับแจ้งจากสำนักงานเขตว่าให้ไปติดต่อสำนักงานการจราจรซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ หลังจากนั้นวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ญาติของนาย ก. ได้เดินทางไปยังที่ทำการของสำนักงานการจราจรและพบหัวหน้ากลุ่มงานสัญญาณไฟจราจร ซึ่งได้ชี้แจงขั้นตอนการเรียกร้องค่าเสียหายและให้ดำเนินการร้องทุกข์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดกรุงเทพมหานครหรือโทรศัพท์ไปแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์ที่ศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์กรุงเทพมหานคร หมายเลขสายด่วน ๑๕๕๕”

“ดังนั้น แม้เหตุละเมิดจะเกิดขึ้นในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ แต่นาย ก.ไม่ทราบหน่วยงานใดต้องรับผิดชอบ จนเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงทราบถึงหน่วยงานซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ วันดังกล่าวจึงถือเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุละเมิด การที่นาย ก. นำคดีมาฟ้องต่อศาลในวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ จึงเป็นการฟ้องคดีภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามมาตรา ๕๑ ข้างต้นแล้ว”

“ประเด็นที่ ๒ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่”

“บันทึกในรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีและรายงานผลการตรวจรักษาของแพทย์ได้ระบุสาเหตุว่า นาย ก. ได้รับบาดเจ็บเพราะอุบัติเหตุฝากรอบเลนส์ดวงโคมสัญญาณไฟจราจรจรจรหล่นใส่ ประกอบกับข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าบริเวณปากซอยที่เป็นจุดเกิดเหตุมีการติดตั้งเสาสัญญาณไฟจราจรแต่ไม่มีการเปิดใช้งานมานานแล้ว ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองละเลยไม่ดูแลบำรุงรักษาเสาสัญญาณไฟจราจรและฝากรอบเลนส์ดวงโคมสัญญาณไฟจราจรต้นที่เกิดเหตุให้มีความปลอดภัย จนทำให้เกิดความเสียหายแก่นาย ก. ซึ่งเป็นผู้สัญจรบนทางสาธารณะ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองที่อ้างว่าอุบัติเหตุเกิดจากนาย ก. ขับรถชนเสาสัญญาณไฟจราจรเอง ไม่อาจรับฟังได้ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองมีหน้าที่ดูแลและบำรุงรักษาสัญญาณไฟจราจรในเขตกรุงเทพมหานครให้มีความมั่นคงแข็งแรง แต่ละเลยต่อหน้าที่

/ตามที่...

ตามที่กำหนดในมาตรา ๘๘ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ และเป็นผลโดยตรงให้นาย ก. ต้องได้รับบาดเจ็บสาหัสจึงเป็นการกระทำละเมิดโดยตรงต่อนาย ก. ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน พร้อมทั้งดอกเบี้ย ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

สรุป

จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๑๐๐/๒๕๖๔ ได้วางบรรทัดฐานเอาไว้ว่า “สำนักงานจราจรมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดหา ติดตั้ง ทำเครื่องหมาย และบำรุงรักษา ฯลฯ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ ซึ่งในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว จะต้องมีการตรวจตราความปลอดภัยในการใช้งานอยู่เสมอ ไม่ละเลยเพิกเฉยต่อหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เพื่อป้องกันความสูญเสียที่ไม่ควรเกิดขึ้น รวมทั้งไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เป็นผลมาจากการละเลยต่อหน้าที่ดังกล่าวได้”

หมายเหตุ

- บทความนี้ นำมาจากบทความเผยแพร่ในเพจอุทธรณ์จากคดีปกครอง เรื่อง ผาครอบ โคมไฟจราจรหล่นใส่หัว..สาหัส หน่วยงานต้องรับผิดชอบ โดยลุงเป็นธรรม
- อ้างอิงจาก คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๐๐/๒๕๖๔

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
นายจิรภัฏธ์ รوبرัตน์
นิติกรปฏิบัติการ